A TÖRVÉNYSZÉK ÍTÉLETE (negyedik tanács)

2013. december 11.*

„Verseny — Összefonódások — Az internetes telekommunikációs szolgáltatások európai piacai — Az összefonódást a belső piaccal összeegyeztethetőnek nyilvánító határozat — Nyilvánvaló mérlegelési hibák — Indokolási kötelezettség”

A T-79/12. sz. ügyben,

a **Cisco Systems Inc.** (székhelye: San Jose, Kalifornia [Amerikai Egyesült Államok]),

a **Messagenet SpA** (székhelye: Milánó [Olaszország])

(képviselik őket: L. Ortiz Blanco, J. Buendía Sierra, A. Lamadrid de Pablo és K. Jörgens ügyvédek)

felpereseknek

az **Európai Bizottság** (képviselik: N. Khan, S. Noë és C. Hödlmayr, meghatalmazotti minőségben)

alperes ellen,

támogatja:

a **Microsoft Corp.** (székhelye: Seattle, Washington [Amerikai Egyesült Államok], képviseli: G. Berrisch ügyvéd)

beavatkozó,

a Skype Global Sàrl-nak a Microsoft Corp. általi megszerzésére irányuló vállalkozások közötti összefonódást (COMP/M.6281– Microsoft/Skype ügy) a belső piaccal és az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodással összeegyeztethetőnek nyilvánító 2011. október 7-i, C(2011) 7279. számú bizottsági határozat megsemmisítésére irányuló kérelme tárgyában,

A TÖRVÉNYSZÉK (negyedik tanács),

tagjai: S. Papasavvas, elnökként eljáró bíró, M. van der Woude (előadó) és C. Wetter bírák,

hivatalvezető: S. Spyropoulos tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2013. május 29-i tárgyalásra,

meghozta a következő

* Az eljárás nyelve: angol.

Ítéletet

A jogvita alapjául szolgáló tényállás

Az eljárásban részt vevő felek

1 A felperesek, a Cisco Systems Inc. (a továbbiakban: Cisco) és a Messagenet SpA olyan vállalkozások, amelyek többek között internetes telekommunikációs szolgáltatásokat és szoftvereket bocsátanak vállalkozások és a széles nyilvánosság rendelkezésére.

2 A beavatkozó, a Microsoft Corp. különböző informatikai eszközökhöz használható szoftverek formájában termékek széles skálájának tervezésével, fejlesztésével és forgalmazásával foglalkozik. E termékek magukban foglalják az internetes telekommunikációs szolgáltatásokat és szoftvereket is.

3 A Skype Global Sàrl (a továbbiakban: Skype) internetes telekommunikációs szolgáltatásokat nyújt és internetes telekommunikációs szoftvereket készít. Termékei lehetővé teszik azonnali üzenetek küldését, telefonhívások és videohívások intézését.

A közigazgatási eljárás

4 2011. szeptember 2-án a Microsoft a vállalkozások közötti összefonódások ellenőrzéséről szóló, 2004. január 20-i 139/2004/EK tanácsi rendelet (HL L 24., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 8. fejezet, 3. kötet, 40. o.) 4. cikkének megfelelően a Skype feletti irányítás megszerzésére irányuló összefonódást jelentett be.

5 A felperesek részt vettek a Bizottság által folytatott vizsgálatban. Ennek során a Cisco, még mielőtt a Microsoft hivatalosan bejelentette volna a Bizottságnak az összefonódást, 2011. augusztus 1-jén találkozott a Bizottsággal, valamint 2011. augusztus 12-én és 18-án válaszolt annak kérdéseire, majd 2011. szeptember 9-én kiegészítő válaszokat adott. 2011. szeptember 13-án a Cisco a Bizottság által feltett egyéb kérdésekre is választ adott, majd kiegészítő információkkal szolgált a 2011. szeptember 14-i videokonferencia során, valamint a 2011. szeptember 19-én és 26-án továbbított írásbeli észrevételekben. A Messagenet 2011. szeptember 20-án írásbeli észrevételeket küldött a Bizottságnak, telefonkonferencián vett részt 2011. október 4-én, és ugyanazon a napon kiegészítő információkat továbbított a Bizottságnak.

6 2011. október 7-én, a 139/2004 rendelet 6. cikke (1) bekezdésének b) pontja alapján a Bizottság a Skype Microsoft általi megszerzésére irányuló, vállalkozások közötti összefonódást a belső piaccal és az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodással összeegyeztethetőnek nyilvánító határozatot hozott (a továbbiakban: megtámadott határozat).

A megtámadott határozat tartalma

7 A megtámadott határozatban a Bizottság megállapította, hogy különbséget kell tenni a széles nyilvánosság számára biztosított internetes telekommunikációs szolgáltatások (a továbbiakban: lakossági telekommunikáció) és a vállalkozásoknak szánt telekommunikációs szolgáltatások (a továbbiakban: vállalati telekommunikáció) között (a megtámadott határozat 10–17. pontja). A Bizottság szerint a versenyjogi értékelés elvégzéséhez nem volt szükség e két főbb telekommunikációs kategórián belül részletesebb csoportosításra, mivel véleménye szerint a bejelentett művelet nem ad okot versenyjogi aggályokra, még a szűkebben meghatározott piacokon sem (a megtámadott határozat 18–63. pontja). A Bizottság tehát értékelését az összefonódásnak az általa meghatározott két piacra gyakorolt hatásának vizsgálatával végezte el.

8 Ami a piacok földrajzi kiterjedését illeti, mivel a Bizottság azt állapította meg, hogy az ügylet még a szűkebb piac – vagyis az Európai Gazdasági Térség – tekintetében sem ad okot versenyjogi aggályokra, ezért nem foglalt állást az érintett földrajzi piac pontos meghatározásáról (a megtámadott határozat 64–68. pontja).

9 Az összefonódásnak a lakossági telekommunikáció piacára gyakorolt horizontális hatását illetően, miután megvizsgálta a piac jellemzőit (a megtámadott határozat 69–95. pontja), a Bizottság azon lehető legkisebb szegmensekre hivatkozott, amelyen belül a Microsoft és a Skype szolgáltatásai közötti legnagyobb átfedés képzelhető el, vagyis a Windows operációs rendszer (a továbbiakban: Windows) alatt működő személyi számítógépekről (a továbbiakban: PC) küldött azonnali üzenetek szegmensére, a Windows alatt működő személyi számítógépekről történő telefonhívások, valamint az ilyen PC-kről történő videohívások szegmensére. A Bizottság megállapította, hogy az ügylet nem támaszt komoly kétségeket a belső piaccal való összeegyeztethetőségét illetően, még e szűk szegmensekben sem (a megtámadott határozat 96–132. pontja). Közelebbről a Bizottság azt állapította meg, hogy a Microsoft versenynyomás alá kerülne a Windows alatt működő PC-ken történő videohívások szegmensében (a továbbiakban: szűk piac), amelyen belül az új jogalany 80–90%-os piaci részesedéssel rendelkezne a Skype és a Microsoft által a „Windows Live Messenger” (a továbbiakban: WLM) védjegy alatt nyújtott szolgáltatások révén.

10 A megtámadott határozat azt a kérdést is értékelte, hogy az összefonódás konglomerátumhatást váltana-e ki a lakossági telekommunikáció piacán, különös tekintettel bizonyos Microsoft termékeknek – mint amilyen a Windows, a Windows Internet Explorer böngésző és a Microsoft Office szoftver – a szoftverek más piacain elfoglalt jelentős helyzetére. A Bizottság e tekintetben úgy vélte, hogy az új jogalany ugyan képes volna arra, hogy e helyzetének felhasználásával a versenyt a Skype és a Microsoft termékek javára torzítsa azáltal, hogy csökkenti e termékeknek a versenytárs termékekkel való kompatibilitását, vagy árukapcsolás, illetve csomagban történő értékesítés révén, azonban erre nem lesz késztetése. Amennyiben az új jogalany mégis ilyen kizárásra irányuló stratégiához folyamodna, annak a Bizottság szerint korlátozott versenyellenes hatásai volnának, vagy akár nem is volna ilyen hatása (a megtámadott határozat 133–170. pontja).

11 Ami az összefonódásnak a vállalati telekommunikáció piacára gyakorolt horizontális hatásait illeti, a Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy az ügylet nem támaszt komoly kétségeket a belső piaccal való összeegyeztethetőségét illetően. A Skype korlátozottan van jelen e piacon, és az új jogalany nem válna piacvezetővé, még a piac azon legszűkebb szegmenseiben sem, ahol a Skype mégis aktív (a megtámadott határozat 177–202. pontja).

12 A megtámadott határozat választ ad a vizsgálat során a hagyományostelefon-szolgáltatók és más vállalati telekommunikációs szolgáltatásokat nyújtó szolgáltatók által a vállalati telekommunikáció piacára gyakorolt esetleges konglomerátumhatással kapcsolatban megfogalmazott bizonyos aggályokra is, megállapítva, hogy ezen aggályok megalapozatlanok (a megtámadott határozat 203–221. pontja). Ezen aggályok egyike azon lehetőségre vonatkozott, hogy az új jogalany a Skype és a Lync – a Microsoft által vállalkozások számára kifejlesztett telekommunikációs szoftver – felhasználói közötti olyan privilegizált együttműködést hoz létre, amely jelentős előnyt jelent az új jogalany számára a telefonos ügyfélszolgálatokat használó vállalkozások tekintetében. Mindazonáltal a megtámadott határozat szerint az új jogalanynak sem képessége, sem késztetése nem volna arra, hogy olyan, kiszorításra irányuló stratégiát folytasson, amelynek versenykorlátozó hatásai mindenképpen valószínűtlenek (a megtámadott határozat 213–221. pontja).

Az eljárás és a felek kérelmei

13 A Törvényszék Hivatalához 2012. február 15-én benyújtott keresetlevéllel a felperesek megindították a jelen keresetet.

14 A Törvényszék Hivatalához ugyanezen a napon benyújtott külön beadványukkal a felperesek a Törvényszék eljárási szabályzatának 76a. cikke alapján gyorsított eljárás iránti kérelmet, másodlagosan pedig ugyanezen eljárási szabályzat 55. cikkének 2. §-a szerinti soron kívüli elbírálás iránti kérelmet terjesztettek elő.

15 2012. március 22-én a Törvényszék elutasította a gyorsított eljárás iránti kérelmet. Másfelől a Törvényszék nem adott helyt azon kérelemnek, hogy az ügyet soron kívül bírálják el.

16 2012. május 23-án hozott végzésével a Törvényszék negyedik tanácsának elnöke engedélyezte a Microsoft beavatkozását, amelyet az a Törvényszék Hivatalához 2012. március 2-án benyújtott beadványában kérelmezett.

17 2012. május 29-én a feleket az eljárási szabályzat 47. cikkének (1) bekezdése alapján arról tájékoztatták, hogy a második beadványváltás szükségtelen.

18 A Microsoft 2012. július 11-én benyújtotta beavatkozási beadványát. 2012. október 24-én a felperesek és a Bizottság benyújtották az említett beadványra vonatkozó észrevételeiket.

19 2012. szeptember 12-én a Törvényszék pervezető intézkedések keretében írásbeli kérdéseket tett fel a feleknek. A felek a megállapított határidőn belül válaszoltak ezekre a kérdésekre.

20 Mivel a tanács két tagja nem tudott részt venni a jelen ügy elbírálásában, a Törvényszék elnöke a tanács létszámának kiegészítése érdekében az eljárási szabályzat 32. cikkének 3. §-a alkalmazásával két másik bírót jelölt ki.

21 A Törvényszék az előadó bíró jelentésére tekintettel úgy döntött, hogy megnyitja a szóbeli szakaszt, és pervezető intézkedések keretében írásbeli kérdést tett fel a beavatkozónak, felhívva arra, hogy e kérdésre a tárgyaláson szóban válaszoljon. A beavatkozó eleget tett e felhívásnak.

22 A felek szóbeli előadásait és a Törvényszék által feltett szóbeli kérdésekre adott válaszait a 2013. május 29-i tárgyaláson hallgatták meg.

23 A felperesek azt kérik, hogy a Törvényszék:

– rendelje el az általa szükségesnek ítélt pervezető intézkedéseket, és különösképpen kötelezze a Bizottságot arra, hogy nyújtsa be a Törvényszékhez a közte és az ügyletben részt vevő felek közötti, az átjárhatóságra vonatkozó esetleges kötelezettségvállalásokkal kapcsolatos tárgyalásokra vonatkozó dokumentumokat;

– semmisítse meg a megtámadott határozatot;

– a Bizottságot kötelezze az eljárás költségeinek viselésére.

24 A Bizottság azt kéri, hogy a Törvényszék:

– a keresetet mint elfogadhatatlant utasítsa el;

– a felpereseket kötelezze a költségek viselésére.

25 A beavatkozó azt kéri, hogy a Törvényszék:

– utasítsa el a keresetet;

– a felpereseket kötelezze a költségek viselésére.

A jogkérdésről

26 Keresetük alátámasztására a felperesek két jogalapra hivatkoznak, melyek a Bizottság által a 139/2004 rendelet 2. és 6. cikkének végrehajtása során elkövetett nyilvánvaló mérlegelési hibára és az EUMSZ 296. cikkből fakadó indokolási kötelezettség megsértésre vonatkoznak. Az első jogalap a lakossági telekommunikáció piacán az összefonódás horizontális hatásainak értékelését érinti. A második jogalap a Bizottság által a vállalati telekommunikáció piacán a Skype felhasználók és a Lync szolgáltatásainak esetleges összekapcsolása által kiváltott hatások értékelése során elkövetett hibákra vonatkozik.

27 E két jogalap bevezetéseként a felperesek a 139/2004 rendelet alkalmazása során a Bizottságra háruló bizonyítási követelményekre, valamint a Törvényszék által e területen gyakorolt jogszerűségi felülvizsgálat intenzitására vonatkozó érveket adnak elő.

28 Anélkül, hogy formálisan, az eljárási szabályzat 114. cikke alapján önálló beadványban elfogadhatatlansági kifogást hozott volna fel, a Bizottság ellenkérelmében azzal érvel, hogy a Ciscónak nem fűződik érdeke az eljáráshoz annyiban, amennyiben első jogalapjában a megtámadott határozat megsemmisítését kéri, és hogy a Messagenet az egész kereset tekintetben nem rendelkezik kereshetőségi joggal.

Az elfogadhatóságról

29 Ami a Cisco vonatkozásában a kereset elfogadhatóságát illeti, a Bizottság – amelyet e tekintetben a beavatkozó támogat – nem vitatja, hogy a Ciscót a megtámadott határozat közvetlenül és személyében érinti, így a Cisco rendelkezik az ezen aktussal szembeni kereshetőségi joggal, azonban a Bizottság azzal érvel, hogy a Ciscónak nem fűződik érdeke az ezen aktussal szembeni eljáráshoz annyiban, amennyiben ezen aktus a lakossági telekommunikáció piacát érinti, ezért az első jogalap elfogadhatatlan. Ugyanis, mivel ez a jogalap annak megállapítására irányul, hogy a Bizottság nyilvánvaló mérlegelési hibát követett el az összefonódás által olyan piacon való versenyre gyakorolt hatás értékelése során, amelyen a Cisco nincs jelen, vagyis a lakossági telekommunikáció piacán, az említett jogalap érvényesítése nem jár számára előnnyel. A Bizottság szerint a felperesek nem hivatkozhatnak valamely jogalapra kizárólag az absztrakt jogérvényesülés érdekében.

30 A Messagenetet illetően a Bizottság – amelyet e tekintetben a beavatkozó támogat – azzal érvel, hogy a Messagenetnek a közigazgatási eljárásban való csekély részvétele nem elegendő ahhoz, hogy elismerjék a megtámadott határozattal szembeni kereshetőségi jogát. A Bizottság emellett megjegyzi, hogy a Messagenet említett eljárásban való részvétele semmilyen hatással nem járt a megtámadott határozat tartalmára, és a Messagenetet ugyanezen eljárásban nem tekintették a Skype versenytársának. A Bizottság a tárgyaláson előadta, hogy a Messagenet nem is szolgáltatott videohívásokhoz használatos szoftvereket.

31 A Bizottság és a beavatkozó ebből arra következtetnek, hogy az első jogalap a Ciscót érintő részében elfogadhatatlan, a Messagenet tekintetében pedig egészében elfogadhatatlan.

32 A felperesek vitatják a Bizottságnak a kereset elfogadhatóságára vonatkozó érveit.

33 Ami a keresetnek a Cisco tekintetében való elfogadhatóságát illeti, emlékeztetni kell arra, hogy az EUMSZ 263. cikk negyedik bekezdése lehetővé teszi a jogi aktus címzettjétől eltérő személy számára, hogy megsemmisítés iránti keresetet indítson e jogi aktussal szemben, amennyiben az őt közvetlenül és személyében érinti.

34 Az ítélkezési gyakorlat szerint a felperes kereshetőségi jogának kérdését annak fényében kell értékelni, hogy a megtámadott jogi aktus milyen hatást gyakorol a felperes jogi helyzetére, amennyiben egyrészt őt a megtámadott jogi aktus közvetlenül érinti (lásd ebben az értelemben a Bíróság C-152/88. sz., Sofrimport kontra Bizottság ügyben 1990. június 26-án hozott ítéletének [EBHT 1990., I-2477. o.] 9. pontját és a Törvényszék T-3/93. sz., Air France kontra Bizottság ügyben 1994. március 24-én hozott ítéletének [EBHT 1994., II-121. o.] 80. pontját), másrészt ugyanezen aktus őt személyében érinti (lásd ebben az értelemben a Bíróság 25/62. sz., Plaumann kontra Bizottság ügyben 1963. július 15-én hozott ítéletének [EBHT 1963., 197. o.] 223. pontját). Ezzel szemben a felperes kereshetőségi joga nem függ az általa keresetének alátámasztására felhozott jogalapoktól.

35 Ugyanez a helyzet azon kérdést illetően is, hogy a felperesnek érdeke fűződik-e az eljáráshoz. Ez az érdek azon következményekből fakad, amely következményekkel a megtámadott jogi aktus megsemmisítése a felperes jogi helyzetére nézve járhat (a Bíróság 53/85. sz., AKZO Chemie és AKZO Chemie UK kontra Bizottság ügyben 1986. június 24-én hozott ítéletének [EBHT 1986., 1965. o.], 21. pontja és a Törvényszék T-102/96. sz., Gencor kontra Bizottság ügyben 1999. március 25-én hozott ítéletének [EBHT 1999., II-753. o.] 40. pontja). Ennek az érdeknek, amelyet a kereset benyújtásának időpontjára vonatkozóan kell elbírálni, létre kellett jönnie, és fenn is kell állnia, továbbá csak akkor áll fenn, ha a kereset eredményét tekintve az azt indító fél javára szolgálhat (lásd a Törvényszék T-177/04. sz., easyJet kontra Bizottság ügyben 2006. július 4-én hozott ítéletének [EBHT 2006., II-1931. o.] 40. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).

36 A jelen ügyben a kereset benyújtása időpontjában a Ciscónak a megtámadott határozat megsemmisítéséhez létrejött és fennálló érdeke fűződött, mivel a határozat az egyik fő versenytársát érintő olyan összefonódást engedélyez, amely befolyásolhatja üzleti helyzetét. Következésképpen a felperesnek a megtámadott határozat rendelkező részével szembeni eljáráshoz fűződő érdeke nem vitatható (lásd ebben az értelemben a fent hivatkozott easyJet-ügyben hozott ítélet 41. pontját).

37 Igaz ugyan, hogy a Törvényszéknek meg kell tiltania, hogy valamely felperes olyan jogalapra hivatkozzon, amelynek felhozatalához nem fűződik személyes érdeke (lásd ebben az értelemben a Bíróság 85/82. sz., Schloh kontra Tanács ügyben 1983. június 30-án hozott ítéletének [EBHT 1983., 2105. o.] 13. és 14. pontját), a jelen ügyben a felperesek által felhozott első jogalap tekintetében azonban nem ez a helyzet áll fenn. E jogalap ugyanis az összefonódás horizontális hatásainak értékelésére, következésképpen a megtámadott határozat rendelkező részének egyik alapjára irányul. Mivel a Ciscónak érdeke fűződik az eljáráshoz e rendelkező résszel szemben, így érdeke fűződik ahhoz is, hogy vitassa azon indokokat és érvelési elemeket, amelyek a Bizottságot a megtámadott határozat elfogadására vezették (lásd ebben az értelemben a fent hivatkozott easyJet-ügyben hozott ítélet 41. pontját).

38 Emellett emlékeztetni kell arra, hogy az egyik felperes vállalkozás és az összefonódásban részt vevő vállalkozások közötti versenytársi viszony hiánya nem szükségszerűen jelenti azt, hogy az előbbi által megindított kereset elfogadhatatlan, különösen akkor nem, amikor e felperes vállalkozás ez utóbbiak piacával szomszédos piacon tevékenykedik (lásd ebben az értelemben a Törvényszék T-158/00. sz., ARD kontra Bizottság ügyben 2003. szeptember 30-án hozott ítéletének [EBHT 2003., II-3825. o.] 78–95. pontját).

39 Márpedig a felperesek által keresetük alátámasztására felhozott két jogalap szorosan összefügg. A második jogalap azon az előfeltevésen alapszik, hogy az új jogalany a lakossági telekommunikáció – különösen a videohívások – piacán fennálló jelentős helyzetét kihasználva torzítani fogja a versenyfeltételeket vállalati telekommunikáció piacán. A felperesek ugyanezen logikát követve azzal érvelnek, hogy a lakossági telekommunikáció piacán létrejövő összefonódás gazdasági célja részben a vállalati telekommunikáció piacán való jövedelmezőség lehetőségével magyarázható.

40 Ami a Messagenet kereshetőségi jogát illeti, meg kell jegyezni, hogy a Cisco és a Messagenet egy és ugyanazon keresetet indították. Márpedig az immár következetessé vált ítélkezési gyakorlatból következik, hogy egy és ugyanazon kereset esetén, amennyiben az egyik felperes rendelkezik kereshetőségi joggal, nem szükséges vizsgálni a többi felperes kereshetőségi jogát, kivéve ha pergazdaságossági megfontolások azt igazolják (lásd ebben az értelemben a Bíróság C-313/90. sz., CIRFS és társai kontra Bizottság ügyben 1993. március 24-én hozott ítéletének [EBHT 1993., I-1125. o.] 31. pontját, és a Törvényszék T-282/06. sz., Sun Chemical Group és társai kontra Bizottság ügyben 2007. július 9-én hozott ítéletének [EBHT 2007., II-2149. o.] 50–52. pontját). A jelen ügyben, még ha feltételezzük is, hogy a Mesagenet keresetének önálló vizsgálata azt tárná fel, hogy a Messagenet nem rendelkezik kereshetőségi joggal, a Törvényszéknek akkor is vizsgálnia kellene a kereset egészét. Így nem áll fenn olyan pergazdaságossági indok, amely azt igazolná, hogy a Törvényszék mellőzze a kérdéses ítélkezési gyakorlat alkalmazását.

41 Ebből következően el kell utasítani a Bizottság elfogadhatóságra vonatkozó érvelését, és a keresetet elfogadhatónak kell nyilvánítani.

Az ügy érdeméről

A Bizottság általi bizonyítás követelményeiről és a bírósági felülvizsgálat intenzitásáról

42 Mindenekelőtt a felperesek a Bizottságra az összefonódások ellenőrzése során háruló bizonyítási követelményekre és a Törvényszék által e területen végzett jogszerűségi felülvizsgálat intenzitására vonatkozó több érvet terjesztenek elő.

43 A felperesek azzal érvelnek, hogy a 139/2004 rendelet 8. cikke alapján hozott határozatoktól eltérően a Bizottság semmiféle diszkrecionális jogkörrel nem rendelkezik, amikor ugyanezen rendelet 6. cikke (1) bekezdésének b) pontja alapján határoz. Az ez utóbbi rendelkezés alapján hozott határozatok jogszerűségére vonatkozó, Törvényszék által végzett felülvizsgálat nem arra a kérdésre vonatkozik, hogy a vizsgált összefonódás a belső piaci verseny jelentős akadályát képezi-e, hanem arra, hogy az összefonódás objektíve olyan komoly kétségeket támaszt-e, amelyek kiegészítő vizsgálat elvégzését teszik szükségessé. A felperesek szerint a felülvizsgálat e típusának azon felülvizsgálatnak kellene megfelelnie, amelyet a Törvényszék az állami támogatások tekintetében végez a Bizottság azon határozatai felett, amelyekkel az az EUMSZ 108. cikk (2) bekezdése értelmében arról dönt, hogy megindítsa-e az eljárást. A Törvényszék tehát nem szorítkozhat annak megvizsgálására, hogy a Bizottság nyilvánvaló mérlegelési hibát követett-e el. Éppen ellenkezőleg, a Törvényszéknek vizsgálnia kellene, hogy a Bizottság ésszerű kételyek nélkül arra a következtetésre juthatott-e, hogy a vitatott összefonódás nem vet fel versenyjogi aggályokat, még a lehető legszűkebb piacon sem.

44 A beavatkozó által támogatott Bizottság vitatja ezen érveket.

45 Emlékeztetni kell arra, hogy amikor a Bizottság a 139/2004 rendelet 2. cikke alapján értékel valamely összefonódást, az első szakaszban azt vizsgálja meg, hogy az összefonódás ugyanezen rendelet 6. cikkének (1) bekezdése értelmében komoly kétségeket támaszt-e a belső piaccal való összeegyeztethetőségét illetően. Amennyiben a Bizottság arra a következtetésre jut, hogy a vizsgált összefonódás ilyen kétségeket támaszt, megnyitja a vizsgálat második szakaszát, melynek lezárásakor határoznia kell arról, hogy az összefonódás a 139/2004 rendelet 8. cikke értelmében jelentősen akadályozza-e a versenyt a belső piacon.

46 Igaz ugyan, hogy a 139/2004 rendelet 8. cikkétől eltérően e rendelet 6. cikke a bejelentett összefonódásnak a közös piaccal való összeegyeztethetőségét illető komoly kétségek fennállására vagy hiányára hivatkozik, ez nem változtat azon, hogy a Bizottságnak mindkét esetben ugyanazon, az e rendelet 2. cikkében előírt értékelési szempontokat kell figyelembe vennie. Ehhez hasonlóan – a felperesek állításával ellentétben – a bizonyítási követelmények nem magasabb szintűek a 139/2004

rendelet 6. cikke alapján hozott határozatok esetében, mint az ugyanezen rendelet 8. cikke alapján hozott határozatok esetén. A bizonyítási követelmények ugyanis azonosak, függetlenül attól, hogy a Bizottság az első szakasz lezárásakor engedélyezi az összefonódást, ahogyan azt a jelen esetben tette, vagy a második szakaszt követően. Arra a kérdésre tehát, hogy a Bizottság a 139/2004 rendelet 6. cikke vagy 8. cikke alapján tud határozni, a válasz attól függ, hogy milyen bizonyítékok állnak rendelkezésre az adott időszakban, e bizonyítékok szintjétől azonban nem, ahogyan az egyébként a 139/2004 rendelet (35) preambulumbekezdéséből is kitűnik.

47 Ami a bizonyítás követelményeit illeti, a Bíróság C-413/06. P. sz., Bertelsmann és Sony Corporation of America kontra Impala ügyben 2008. július 10-én hozott ítéletének (EBHT 2008., I-4951. o.) 50–53. pontjából kitűnik, hogy főszabály szerint a Bizottság köteles állást foglalni a neki bejelentett összefonódásról, és azt vagy engedélyezni vagy megtiltani, attól függően, hogy miként értékeli a szóban forgó ügylet legnagyobb valószínűséggel bekövetkező gazdasági hatásait. Itt tehát a valószínűség értékeléséről van szó, ahogyan azzal a Bizottság érvel, nem pedig a Bizottságra háruló azon kötelezettségről, hogy ésszerű kétségeket kizáróan bizonyítsa, hogy az összefonódás nem ad okot versenyjogi aggályokra, ahogyan azt a felperesek állítják.

48 E tekintetben a Bizottság helyesen emlékeztet arra, hogy a 139/2004 rendelet nem az összefonódások belső piaccal való összeegyeztethetetlenségének vélelmén alapszik. Az összefonódások ellenőrzésének rendje tehát nem hasonlítható össze az EUMSZ 107. cikkel és az EUMSZ 108. cikkel létrehozott ellenőrzési renddel, amely a tilalom és az e tilalom alóli kivételek rendszerén alapul.

49 Igaz, a felperesek is helyesen jegyzik meg, hogy a 139/2004 rendelet 6. cikke (1) bekezdésének c) pontja semmiféle diszkrecionális jogkört nem biztosít a Bizottság számára a további, második vizsgálati szakasz megnyitását illetően olyan esetben, amikor a Bizottság komoly kétségeket táplál az összefonódás belső piaccal való összeegyeztethetőségét illetően. Ugyanis, amikor a Bizottságnak komoly kétségei vannak valamely összefonódás belső piaccal való összeegyeztethetőségét illetően, köteles megindítani a vizsgálat második szakaszát. Mindazonáltal, noha a „komoly kétségek” kifejezés objektív jellegű, a Bizottság helyesen emlékeztet arra, hogy ettől függetlenül a 139/2004 rendelet 6. cikke (1) bekezdésének c) pontján alapuló határozat meghozatala előtt összetett gazdasági értékelést kell elvégeznie, és erre vonatkozóan rendelkezik bizonyos mérlegelési mozgástérrel, amelyet a Törvényszéknek tekintetbe kell vennie (a Törvényszék T-119/02. sz., Royal Philips Electronics kontra Bizottság ügyben 2003. április 3-án hozott ítéletének [EBHT 2003., II-1433. o.] 77. pontja).

50 Következésképpen akár a 139/2004 rendelet 6. cikke, akár annak 8. cikke alapján hozott határozatokról van szó, az ítélkezési gyakorlat a bírósági felülvizsgálat azonos fokát írja elő. Ahogyan arra a Bizottság rámutat, az uniós bíróságok által a Bizottság által végzett összetett gazdasági mérlegelések tekintetében gyakorolt felülvizsgálat mindkét esetben szükségképpen annak ellenőrzésére korlátozódik, hogy a Bizottság betartotta-e az eljárással és az indokolással kapcsolatos szabályokat, a tényállás tárgyilag pontos-e, valamint a Bizottság nem követett-e el a tényállással kapcsolatos nyilvánvaló mérlegelési hibát és hatáskörrel való visszaélést. E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy az uniós bíróságnak nem csupán a felhozott bizonyítékok tárgyi valószerűségét, megbízhatóságát és koherenciáját kell megvizsgálnia, hanem azt is ellenőriznie kell, hogy a bizonyítékok tartalmazzák-e az adott összetett helyzet értékeléséhez figyelembe veendő összes adatot, valamint hogy e bizonyítékok alátámasztják-e a belőlük levont következtetéseket (a 139/2004 rendelet 8. cikke alapján hozott határozatok tekintetében lásd a Bíróság C-12/03. P. sz., Bizottság kontra Tetra Laval ügyben 2005. február 15-én hozott ítéletének [EBHT 2005., I-987. o.], 39. pontját, az ugyanezen rendelet 6. cikke alapján hozott határozatok tekintetében pedig lásd a fent hivatkozott Sun Chemical Group és társai kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 60. pontját).

Az összefonódásnak a lakossági telekommunikáció piacára gyakorolt horizontális hatásaira vonatkozó, első jogalapról

51 A megtámadott határozat szerint a Skype által a lakossági telekommunikáció terén folytatott tevékenység és a Microsoft által a WLM-mel folytatott tevékenység között átfedés van. Ezen átfedés különösen a Windows alatt működő PC-ken folytatott videohívásokat érinti, amely a szűk piacot alkotja. E szűk piacon a WLM 30–40%-os, a Skype pedig 40–50%-os piaci részesedéssel rendelkezik, így az összefonódás 80–90% közötti összesített piaci részesedést eredményezne (a megtámadott határozat 97–102. és 109. pontja).

52 A Bizottság mindazonáltal úgy vélte, hogy e társítás nem támaszt komoly kétségeket az összefonódás belső piaccal való összeegyeztethetőségét illetően. E tekintetben elsősorban megállapította, hogy a piaci részesedések nem jelzik a piaci erőt a növekvő piacon, és mivel a videokommunikációs szolgáltatásokat ingyenesen nyújtják, díjak bevezetésére vonatkozó bármely kísérlet arra ösztönözné a fogyasztókat, hogy szolgáltatót váltsanak. Ugyanez volna a helyzet, ha a létrejövő új jogalany felhagyna a fejlesztéssel, mivel a fogyasztók nagy jelentőséget tulajdonítanak a termékek fejlődésének. Másodsorban az új jogalany versenynyomás alá kerülne mind a piacra belépő és fejlettebb termékeket kínáló piaci szereplők, mind a számos már létező piaci szereplő részéről, mint amilyen a Google és a Facebook. Harmadsorban a WLM által kínált videohívásra egyre kisebb kereslet mutatkozik. Ráadásul a WLM jelenléte a táblagépeken és okostelefonokon (smartphones) igencsak korlátozott, annak ellenére, hogy jelentős fejlődésben lévő felhasználási felületekről van szó. Negyedsorban az összefonódás révén esetleg kialakuló hálózati hatásokat jelentősen csökkenti, hogy a felhasználók inkább kisebb, szűk csoportokban kommunikálnak egymással, és többféle szolgáltatót vesznek igénybe. E tényezők mutatják, milyen könnyen térnek át a felhasználói csoportok más telekommunikációs szolgáltatásokra.

53 A felperesek szerint, noha a Bizottság helyesen alkalmazta a horizontális összefonódásoknak a vállalkozások közötti összefonódások ellenőrzéséről szóló tanácsi rendelet alapján történő értékelésére vonatkozó iránymutatást (HL 2004, C 31., 5. o., a továbbiakban: horizontális összefonódásokra vonatkozó iránymutatás), és tiszteletben tartotta a korábbi határozathozatali gyakorlatát, jobban meg kellett volna vizsgálnia az összefonódás versenykorlátozó hatásait. A felperesek szerint a Bizottságnak vizsgálnia kellett volna, hogy ezen aggályok eloszlathatók lettek volna-e az új jogalany által kínált telekommunikációs szolgáltatások és a versenytárs szolgáltatók által kínált szolgáltatások közötti átjárhatóságot biztosító feltételek előírásával. Az ügylet első szakaszban történő, erre vonatkozó kötelezettségvállalások elvárása nélküli jóváhagyásával a Bizottság több mérlegelési hibát is elkövetett, mivel nem fogalmazott meg komoly kétségeket a szóban forgó ügylettel szemben.

54 Az első jogalap alátámasztására a felperesek lényegében három kifogásra hivatkoznak.

55 A felperesek elsősorban azt róják fel a Bizottságnak, hogy a lakossági telekommunikáció piacain nem vette figyelembe a hálózati hatásokat, különösen azokat, amelyek a szűk piacon alakulnak ki. A felperesek szerint a hálózati hatások értékelése ellentétes a Bizottság korábbi határozathozatali gyakorlatával, és a Bizottság megsértette indokolási kötelezettségét, amikor nem fejtette ki, miért tért el e gyakorlattól.

56 Másodsorban a felperesek kifejtik, hogy egyrészt a jelentős piaci részesedés és a Herfindahl-Hirschmann mutató (a továbbiakban: „IHH”) szerinti 7340-es koncentrációs szint kombinációja legalábbis komoly versenyjogi kétségek fennállására utaló határozott jelzésnek minősül, amely indokolja a kiegészítő vizsgálat megnyitását, és a megtámadott határozatban kifejtett érvek nem befolyásolják e két tényező bizonyító erejét. Végül a megtámadott határozat nem tartalmaz semmiféle bizonyítékot annak lehetőségére vonatkozóan, hogy a fogyasztók szolgáltatót váltanának, ha az új jogalany felhagyna a fejlesztéssel, vagy nem biztosítana átjárhatóságot a versenytárs szolgáltatók szolgáltatásai felé.

57 Harmadsorban a felperesek szerint a Bizottság helytelenül értékelte azt a versenynyomást, amelynek az új jogalany ki volna téve.

58 A Bizottság és a beavatkozó szerint a felperesek érvei nem megalapozottak.

59 A 139/2004 rendelet 2. cikkéből kitűnik, hogy kizárólag azokat az összefonódásokat kell a belső piaccal összeegyeztethetetlennek nyilvánítani, amelyek a belső piacon vagy annak egy jelentős részén jelentősen akadályozzák a tényleges versenyt, különösen erőfölény létrehozásával vagy megerősítésével.

60 A horizontális összefonódásokat illetően a horizontális összefonódásokra vonatkozó iránymutatás leírja azon szempontokat, amelyeket a Bizottság alkalmaz annak meghatározására, hogy valamely összefonódás megvalósítja-e a 139/2004 rendelet 2. cikkében szereplő tilalom feltételeit. Ezen iránymutatás (22) bekezdéséből kitűnik, hogy e feltételek teljesülhetnek többek között akkor is, ha valamely összefonódás az abban részt vevő vállalkozások számára a versenynyomás jelentős csökkenését eredményezi, amelyeknek ezáltal megnövekszik a piaci ereje, anélkül hogy magatartásaikat összehangolnák.

61 A horizontális összefonódásokra vonatkozó iránymutatás (8) bekezdése szerint az a tény, hogy egy vagy több vállalkozás megnövekedett piaci erővel bír, sértheti a versenyt, ha e piaci erő lehetővé teszi az összefonódással létrejövő jogalany számára, hogy nyereségesen hajtson végre áremelést, csökkentse a termelést, korlátozza a választékot vagy rontsa a kínált termékek, illetve szolgáltatások minőségét, valamint visszafogja a fejlesztést, vagy ha e piaci erő lehetővé teszi számára a verseny más tényezőinek befolyásolását.

62 Az ítélkezési gyakorlat szerint a Bizottságra hárul annak bizonyítása, hogy valamely összefonódás ilyen károkat okoz a versenyben (lásd ebben az értelemben a Törvényszék T-87/05. sz., EDP kontra Bizottság ügyben 2005. szeptember 21-én hozott ítéletének [EBHT 2005., II-3745. o.] 61. pontját). Emlékeztetni kell arra is, hogy amikor a Bizottság valamely olyan jövőbeni magatartásra hivatkozik, amelyet állítása szerint az összefonódással létrejövő jogalany tanúsítani fog, akkor a Bizottság e magatartás tényleges bekövetkezését meggyőző bizonyítékokkal és kellő valószínűséggel köteles bizonyítani (a Törvényszék T-210/01. sz., General Electric kontra Bizottság ügyben 2005. december 14-én hozott ítéletének [EBHT 2005., II-5575. o.], 464. pontja).

63 Így a Bizottság, mivel számos gazdasági tényező figyelembevételét igénylő előrejelzést kell készítenie, széles mérlegelési mozgástérrel rendelkezik, amelyet a Törvényszéknek felülvizsgálata elvégzése során tekintetbe kell vennie. Ez azonban nem jelenti azt, hogy a Törvényszéknek tartózkodnia kellene azon értelmezés felülvizsgálatától, amelyet a Bizottság a gazdasági jellegű adatoknak adott, ahogyan az a fenti 50. pontban is szerepel.

64 E megfontolásokra tekintettel kell megvizsgálni a felperesek által az első jogalap alátámasztására felhozott érveket. E vizsgálatra azonban más sorrendben kerül sor, mint amelyet a felperesek követtek érveik kifejtésekor. Először ugyanis a piaci részesedésre vonatkozó érveket kell megvizsgálni, majd ezt követően kell értékelni a hálózati hatásokra vonatkozó érvelést. Végül azon érvek vizsgálatára kerül sor, amelyek arra vonatkoznak, hogy a vitatott összefonódás milyen kárt okozhat a versenyben.

– A piaci részesedésről

65 A szűk piacon fennálló igen magas piaci részesedést illetően a horizontális összefonódásokra vonatkozó iránymutatás (17) bekezdéséből, valamint az e bekezdésben hivatkozott ítélkezési gyakorlatból következik, hogy az 50%-os és azt meghaladó piaci részesedés komoly bizonyíték lehet a piaci erőfölény fennállására. Ugyanakkor pontosítani kell, hogy a piaci részesedés csupán akkor szolgálhat versenyjogi aggályok bizonyítékául, ha a piacot, amelyen e részesedés fennáll, előzetesen meghatározták. Ugyanez a helyzet az IHH esetében, amelyre a felperesek szintén hivatkoznak.

66 Márpedig a jelen ügyben a Bizottság a lakossági telekommunikáció és a vállalati telekommunikáció megkülönböztetésére szorítkozott (lásd a fenti 7. pontot). Abban a kérdésben azonban nem foglalt állást, hogy a lakossági telekommunikáció kategóriáján belül szükséges-e a telekommunikáció szerepe, hordozója vagy operációs rendszere szerint szűkebb piacokat azonosítani, mivel úgy vélte, hogy a bejelentett összefonódás még a legszűkebb piacon sem vet fel versenyjogi aggályokat. A Bizottság többek között megállapította, hogy az új jogalany még a szűk piacot alapul véve is jelentős versenynyomás alá kerülne.

67 A felperesek tehát a szűk piacon az új jogalany rendelkezésére álló piaci erőre vonatkozó kifogásukat pontatlan előfeltételezésre alapozták, mivel a Bizottság nem határozta meg a Windows alatt működő PC-ken folytatott lakossági videokommunikáció önálló piacának létezését. A Bizottság tehát a megtámadott határozatban nem állította, hogy a szűk piacon jelen lévő piaci szereplők az olyan más lakossági telekommunikációs eszközök okozta piaci nyomástól függetlenül tudnának működni, mint amilyenek a más hordozón vagy más operációs rendszer alatt kínált szolgáltatások. Ráadásul a felperesek maguk sem hoztak fel semmiféle olyan bizonyítékot vagy tanulmányt, amely ilyen szűkebb piac létezésére engedne következtetni. A felperesek csupán arra szorítkoztak, hogy kifogásolták a megtámadott határozatban a piaci részesedések jelentőségének összehasonlítása érdekében előtérbe helyezett tényezőket (lásd a fenti 56. pontot). E kifogások másfelől nem megalapozottak.

68 Elsősorban, ami a WLM használatára vonatkozó számokat illeti, elegendő megjegyezni, hogy a megtámadott határozatban említett számok viszonylag rövid, hét hónapos időtartamon belül a WLM piaci részesedésének jelentős ingadozását mutatják. Függetlenül attól a kérdéstől, hogy a piaci részesedés csökkenéséből a Skype-nak vagy más videokommunikációs szolgáltatást nyújtó szolgáltatóknak származott előnye, e számok a szűk piacon a piaci részesedések instabilitását támasztják alá, amit a Bizottság felhasznált az értékeléséhez.

69 Emellett, és főként ahogyan azt a Bizottság a megtámadott határozatban és ellenkérelmében hangsúlyozta, valamint a beavatkozó is megemlítette, a lakossági telekommunikáció piaca egy fejlődésben lévő, új piac, amelyet rövid fejlesztési ciklusok jellemeznek, és amelyen a piaci részesedések múlékonyak. Ilyen dinamikus környezetben a magas piaci részesedések nem szükségszerűen jelzik a piaci erőt, így a 139/2004 rendelet által megelőzni kívánt maradandó kárt sem.

70 Másodsorban, noha továbbra is a PC-k a lakossági videokommunikáció leginkább használt hordozói, az e szolgáltatások iránti új kereslet jelentős és növekvő része a táblagépek és okostelefonok felhasználói részéről jelentkezik, az említett készülékek értékesítése pedig a megtámadott határozat 32. pontja szerint Nyugat-Európában meghaladta a PC-két. A Bizottság és a beavatkozó helyesen hangsúlyozza e növekedés jelentőségét, amelyet a felperesek sem vitatnak, mivel az új jogalany részéről a szűk piacon bármilyen piaci erő alkalmazására tett kísérlet annak kockázatával járna, hogy e tendencia az új jogalany kárára tovább erősödik. Az új jogalany ugyanis kevésbé van jelen e más hordozókon, és más piaci szereplők, különösen az Apple és a Google részéről erős versennyel kell szembenéznie.

71 Harmadsorban a beavatkozó azt is helyesen jegyzi meg, hogy a táblagépek és okostelefonok videokommunikációs célra történő egyre gyakoribb használata magában foglalja, hogy egyre nagyobb számú fogyasztó várja el azt, hogy e telekommunikáció bármely hordozón lehetséges legyen. A WLM korlátozott jelenléte a táblagépeken és az okostelefonokon nem teszi lehetővé számára, hogy megfeleljen ezen újabb igénynek, ebből következően csökkenti kereskedelmi vonzerejét. A Bizottság tehát helyesen hivatkozik e korlátozott jelenlétre annak érdekében, hogy relativizálja a szűk piacon tapasztalt jelentős piaci részesedést, amelyet a megtámadott határozatban a versenyjogi értékelés kiindulópontjaként fogadott el.

72 Negyedsorban nem fogadható el a felperesek azon érve, amely szerint a Facebook nem tényleges versenytársa az összefonódással létrejövő új jogalanynak. Ugyanis az ezen érv alátámasztására felhozott egyetlen tényező az, hogy a Facebook a Skype licenszbe vevője és stratégiai szövetségese, amely nem használhatja a Skype szoftverét arra, hogy a Skype fizetős szolgáltatásával, a vezetékes telefonok vagy

mobiltelefonok számának hívására és kettőnél több személy részvételével folyó videohívás folytatására alkalmas SkypeOut-tal versenyben álló szolgáltatást nyújtson. A felperesek azonban nem állítják, hogy e megállapodás megakadályozná a Facebookot abban, hogy videokommunikációs szolgáltatást nyújtson azon fogyasztóknak, akik elfordulnak az új jogalanytól, amennyiben az úgy határozna, hogy bármiféle piaci erőt kíván alkalmazni. E tekintetben a Bizottság és a beavatkozó helyesen érvel azzal, hogy ugyanazon technológia két vállalkozás általi használata nem szükségszerűen befolyásolja versenytársi viszonyukat.

73 Ötödsorban – a felperesek állításával ellentétben – a szolgáltatás ingyenessége olyan releváns tényező, amelyet figyelembe kell venni az új jogalany piaci részesedésének értékelésekor. Ugyanis amennyiben a felhasználó arra számít, hogy ingyenesen jut hozzá a lakossági telekommunikációs szolgáltatásokhoz, az új jogalany árpolitikájának szabad meghatározására vonatkozó lehetőségei jelentősen szűkülnek. A Bizottság helyesen mutat rá, hogy a felhasználók díjfizetésre való kötelezésére vonatkozó bármely kísérlet azzal a kockázattal jár, hogy csökken e szolgáltatások vonzereje, és a felhasználók más szolgáltatókhoz fordulnak, amelyek továbbra is ingyenesen nyújtják szolgáltatásaikat. Hasonlóképpen, ha az új jogalanynak úgy kellene döntenie, hogy felhagy a telekommunikációs szolgáltatásai fejlesztésével, azzal ugyancsak a szolgáltatásai vonzerejének csökkenését kockáztatja, tekintettel az innováció szintjére a szóban forgó piacon. E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy nincs olyan műszaki vagy gazdasági korlát, amely megakadályozná a felhasználókat abban, hogy szolgáltatót váltsanak (lásd a lenti 79. pontot).

74 Ebből következik, hogy a piaci részesedések és a szűk piacon a koncentráció magas szintje, amelyet a Bizottság egyszerű munkaelméletként fogadott el, nem jeleznek olyan piaci erőt, amely lehetővé tenné az új jogalany számára, hogy jelentősen akadályozza a tényleges versenyt a belső piacon.

– A hálózati hatásokról

75 Másodsorban a szóban forgó összefonódásból eredő hálózati hatásokkal kapcsolatban, amelyek a piacra jutást akadályoznák, a felperesek azt állítják, hogy a hálózati hatások a lakossági telekommunikáció összes piacán megjelennek. A felperesek ugyanakkor a tárgyaláson pontosították, hogy e hálózati hatások tovább erősítik az új jogalany piaci helyzetét a szűk piacon.

76 Mindenekelőtt meg kell jegyezni, hogy a hálózati hatások léte nem szükségszerűen jelent versenyelőnyt az új jogalany számára. A lakossági telekommunikációnak a Windows alatt működő PC-n folytatott videokommunikáció piaci szegmensétől eltérő szegmenseiben ugyanis a versenytárs piaci szereplők kellően jelentős piaci részesedéssel rendelkeznek ahhoz, hogy más hálózatokat alakítsanak ki. A megtámadott határozat 103–105. pontjából, amelynek tartalmát a felperesek nem vitatják, kitűnik, hogy a Facebook azonnali üzeneteit használó felhasználók hálózata jelentősebb, mint az összefonódással létrejövő jogalany hálózata. Ugyanígy a megtámadott határozat 106–108. pontjából, amelynek tartalmát a felperesek szintén nem vitatják, kitűnik, hogy a telefonhívások szegmensében az összefonódás nem változtat a fennálló helyzeten, mivel a WLM piaci részesedése igen csekély.

77 Ami a kizárólag a szűk piacon jelentkező hálózati hatásokat illeti, a felperesek nem állították, és nem is bizonyították, hogy a WLM és a Skype által a Windows alatt működő PC-ken nyújtott videokommunikációs szolgáltatások használatának mértéke az összefonódás miatt növekedne. A felperesek ugyanis kifogásolják a Bizottságnak a hálózati hatásokra vonatkozó értékelését, azonban nem mutattak be olyan tényezőket, amelyek azt mutatnák, hogyan befolyásolnák e hatások a versenyt a szűk piacon (lásd a fenti 55. pont).

78 Mindenesetre a hálózati hatásokra vonatkozó kifogás nem megalapozott.

79 Elsősorban a Bizottságnak a felperesek által hivatkozott korábbi határozatai alapjául szolgáló helyzetektől eltérően, és ahogyan azt a beavatkozó jelezte, nincs olyan műszaki vagy gazdasági korlát, amely megakadályozná a felhasználókat abban, hogy több alkalmazást töltsenek le az informatikai hordozójukra, már csak azért sem, mert ingyenes szoftverekről van szó, amelyek könnyen letölthetők, és kevés tárhelyet foglalnak a merevlemezeiken.

80 Másodsorban a felperesek azon érve, amely szerint a fogyasztók más szolgáltatóra való váltása bonyolult volna, mivel több, egymáshoz kapcsolódó csoporthoz tartoznak, azon a hibás feltételezésen alapul, hogy az átállásnak minden csoport tekintetében egyetlen művelet során kellene megtörténnie. Márpedig a Bizottság és a beavatkozó helyesen mutat rá, hogy semmiféle gazdasági vagy műszaki korlátja nincs annak, hogy az átállás kisebb csoportonként menjen végbe, és a felhasználók továbbra is egyszerre több telekommunikciós szoftvert használjanak.

81 A felperesek alá nem támasztott állításaival ellentétben a Bizottság a megtámadott határozatban konkrét tényeket hozott fel a több szoftver ilyen használatára vonatkozóan. A Bizottság ugyanis nem csupán hivatkozott a WLM és a Skype összefonódás előtti ilyen együttes jelenlétére. A megtámadott határozat 52. oldalán szereplő lábjegyzet több más példát említ a Skype mellett más szolgáltatók igénybe vételére, mint amilyen a Yahoo!, az AIM és a Gmail. Ráadásul a megtámadott határozat 93. pontjában, melynek tartalmát a felperesek nem vitatják, a Bizottság jelzi, hogy nemrég további versenytársak érkeztek, mint amilyen a Facebook, a Viber, a Fring és a Tango, ami azt bizonyítja, hogy a hálózati hatások semmi esetre sem akadályozzák a piacra lépést.

82 Harmadsorban a felperesek nem vitatják a megtámadott határozat 73–74. pontjában szereplő azon megállapítást sem, amely szerint a széles nyilvánosság videohívások iránti növekvő igénye nagyrészt a PC-től eltérő hordozókra vonatkozik, mint amilyenek a táblagépek és az okostelefonok. Noha a telekommunikációs szoftver vonzerejének a felhasználók számával arányosan kellene nőnie, a hálózati hatások csak akkor volnának jelentősek, ha e szoftver lehetővé tenné a videohívásra más hordozót használó fogyasztókkal való kapcsolatteremtést is. Márpedig a jelen esetben a WLM jelenléte a PC-től eltérő hordozókon nem jelentős, így az összefonódás nem változtat a versenyhelyzeten.

83 Negyedsorban az összefonódásban részt vevő vállalkozások vezetőinek kereskedelmi jellegű nyilatkozatait illetően, amelyek szerint a Skype értéke a felhasználók számával növekszik, pontosítani kell, hogy a Bizottság nem vitatja a hálózati hatások létét. A megtámadott határozat 91–94. pontja szerint ugyanis a Bizottság csupán annyit állít, hogy a hálózati hatások nem képeznek piacralépési akadályt. Ráadásul az említett nyilatkozatok inkább megerősítik, semmint gyengítik a Bizottság álláspontját. E nyilatkozatokat ugyanis úgy lehet értelmezni, mint amelyek a beavatkozó azon szándékát tükrözik, hogy a Skype megvásárlása révén olyan hordozókon jelenjen meg, amelyeket a WLM-mel nem tudott elérni.

84 Ebből következik, hogy a hálózati hatásokra és a piacra lépés ebből kialakuló akadályaira vonatkozó kifogás nem megalapozott.

– A versenyben okozott kárról

85 Noha az összefonódás növelné a beavatkozó piaci részesedését, a felperesek semmiféle releváns adatot nem szolgáltatnak arra vonatkozóan, hogy a piaci erő feltételezett növekedése milyen módon tenné lehetővé az új jogalany számára, hogy jelentős kárt okozzon a versenyben.

86 Elsősorban ami az árakat illeti, a felperesek nem vitatják, hogy a videokommunikációs szolgáltatásokat ingyenesen nyújtják a felhasználóknak, azonban azt állítják, hogy az áremelés érinthetné a Skype más hálózatok felé irányuló szolgáltatásait, a hirdetésekből származó bevételeket, valamint a kapcsolódó piacokról származó bevételeket. A felperesek a tárgyaláson azt is állították, hogy a Skype megpróbálhat fizetőssé tenni bizonyos szolgáltatásokat, amelyek jelenleg ingyenesek.

87 Ezek az érvek nem állják meg a helyüket.

88 Először is a Skype fizetős szolgáltatásai, különösen a SkypeOut, csupán igen korlátozott mértékben érintik a videokommunikációt. A SkypeOut bevételeinek ugyanis csekély része származik az egyszerre kettőnél több személy részvételével történő videohívásokból. Emellett, ahogyan azt a Bizottság már hangsúlyozta, jelenleg egyetlen szolgáltató sem tudja fizetőssé tenné a két személy közötti videohívásokat. A fogyasztók elvárják, hogy e szolgáltatások ingyenesek legyenek. Márpedig a felperesek nem bizonyították, hogyan tenné az összefonódás lehetővé a Skype számára a piaci feltételek megváltoztatását anélkül, hogy a fogyasztók szolgáltatót váltsanak.

89 A felperesek azt sem fejtik ki, hogyan tudná a Windows alatt működő PC-ken folytatott videokommunikáció szűk piacon jelenlévő valamely esetleges piaci erő lehetővé tenni más telekommunikációs szolgáltatások árainak emelését. Ráadásul a felperesek teljesen figyelmen kívül hagyják a hagyományostelefon-szolgáltatók és a Skype-tól eltérő internetestelefon-szolgáltatók által gyakorolt versenykényszert annak feltételezésekor, hogy az új jogalany a SkypeOut telefonos szolgáltatásai árának növelésére törekszik.

90 A felperesek továbbá azt sem fejtik ki, hogyan volna képes az új jogalany magasabb árat kényszeríteni a hirdetőkre. Nem állították, és nem is bizonyították, hogy létezne külön a Windows alatt működő PC-ken folytatott videokommunikációra koncentráló hirdetési piac. Márpedig ilyen piac hiányában a hirdetők könnyedén megkerülhetnek bármely áremelési kísérletet, kiadásaik más hirdetési formák felé irányításával, legyen az akár az interneten, akár máshol.

91 Végül a felperesek nem nyújtanak információt arról, hogy az új jogalany miként tudna áremelést elérni a kapcsolt piacokon, mint amilyenek a vállalati telekommunikációs szolgáltatások. A felperesek csupán a második jogalapra utalnak, melynek vizsgálatára a továbbiakban kerül sor.

92 Másodsorban a felperesek azon állításai, amelyek az összefonódásnak a videokommunikációs szolgáltatás minőségére és fejlesztésére gyakorolt hatásaira vonatkoznak, még elvontabbak, annál is inkább, mivel nem kérdőjelezik meg a Bizottságnak a megtámadott határozat 81–84. pontjában tett megállapításait, melyek szerint a széles nyilvánosságnak szánt telekommunikációs szolgáltatások a fejlesztésektől függnek. Az új jogalany bármely olyan próbálkozása, amely a szűk piacon a szolgáltatásai minőségének csökkentésére irányul, csupán felgyorsítaná azt a folyamatot, hogy a Windows alatt működő PC-ken használt videokommunikációs szolgáltatások jelentősége viszonylag csökken (lásd a fenti 70. pont).

93 Harmadsorban a felperesek nem tudták kitölteni a vitatott összefonódás által a versenyben okozott kárra vonatkozó elméletük hiányosságait azáltal, hogy a 8,5 milliárd amerikai dollár (USD) összegű vételárra utaltak. Erre vonatkozóan a Bizottság helyesen érvel azzal, hogy tekintettel a lehetséges kereskedelmi modellek nagy számára és e modelleknek a kialakuló piacokon való működésére vonatkozó, megbízható piaci adatok hiányára, valamely összefonódás értékelésének nem lehet feladata a videohívások gyakorlatban jövedelmező, ezáltal a jövőben életképes modelljének előrejelzése. A 139/2004 rendelet által a Bizottságra ruházott hatáskörök ugyanis annak ellenőrzésére korlátozódnak, hogy az összefonódás a verseny jelentős akadályozásával járhat-e. E hatáskörök azonban nem teszik lehetővé számára, hogy valamely felvásárlás árszintjére vonatkozóan álláspontot fogadjon el, vagy az ügylet értékére vonatkozó saját nézőpontjával helyettesítse be az érintett felek nézőpontját, különösen amiatt, hogy az ügylet hátterében álló indokok nem mindig kizárólag gazdasági jellegűek.

94 Ebből következik, hogy a felperesek nem bizonyították, miként okozna az összefonódás kárt a lakossági telekommunikáció piacán folyó versenyben.

95 Következésképpen a felperesek nem bizonyították, hogy a Bizottság nyilvánvaló érté mérlegelési kelési hibát követett el, amikor azt állapította meg, hogy az összefonódás a lakossági telekommunikációs szolgáltatások terén nem támaszt komoly kétségeket a belső piaccal való összeegyeztethetősége szempontjából.

96 Ráadásul annyiban, amennyiben a felperesek azt róják fel a Bizottságnak, hogy nem fejtette ki azon okokat, amelyek alapján eltért a korábbi határozathozatali gyakorlatától, elegendő emlékeztetni arra, hogy a korábbi határozatoktól eltérően a jelen ügyre nem jellemző olyan műszaki vagy gazdasági korlát, amely megakadályozná a felhasználókat abban, hogy egyszerre több telekommunikációs szoftvert töltsenek le (lásd a fenti 79. pontot). Így tehát nem lehet szó a Bizottság politikájának olyan megváltozásától, amelyet a Bizottságnak indokolnia kellett volna a megtámadott határozatban. A felperesek által az első jogalap alátámasztására felhozott, az EUMSZ 296. cikk megsértésére vonatkozó érvet tehát el kell utasítani.

97 E körülményekre tekintettel az első jogalapot teljes egészében el kell utasítani.

Az összefonódásnak a vállalati telekommunikáció piacára gyakorolt konglomerátumhatásaira vonatkozó, második jogalapról

98 A megtámadott határozatból következik, hogy a közigazgatási eljárás során harmadik felek azon aggodalmuknak adtak hangot, hogy az összefonódás konglomerátumhatással jár a vállalati telekommunikáció piacán. A bejelentett hatások egyike az új jogalany által a Skype, valamint a Microsoft Lync termékének felhasználói közötti privilegizált kapcsolat létrehozására vonatkozik. E preferenciális összekapcsolás versenyelőnyt biztosítana az új jogalany számára a vállalati felhasználók, különösen a telefonos ügyfélszolgálatokat használó vállalatok körében.

99 A Bizottság a megtámadott határozatban megállapította, hogy e félelem nem megalapozott. Először is az új jogalany nem lesz képes ilyen stratégia folytatására, mivel a Skype nem a telefonos ügyfélszolgálatokat használó vállalkozások igényeire szabott termék. Továbbá e jogalanynak nem lesz nagyobb az arra való késztetése, hogy megakadályozza a más vállalati telekommunikációs szolgáltatásokat használó vállalkozásokat abban, hogy Skype felhasználókkal lépjenek kapcsolatba. E vállalkozásoknak továbbra is lehetősége lesz a Skype alkalmazás ingyenesen letöltésére. Másfelől a Skpye a telefonos ügyfélszolgálatokat használó vállalkozások számára nem elengedhetetlen termék, mivel számos más megoldás létezik az ügyfelekkel való kapcsolattartásra. Végezetül valószínűtlen, hogy az elkövetkező három évben versenykorlátozó hatások jelentkezzenek, mivel a Lync olyan jelentős versenytársakra akadt a piacon, mint amilyen a Cisco és az IMB.

100 A felperesek azzal érvelnek, hogy a Bizottság nem vette számításba azon kiszorításra irányuló stratégiát, amelyet az új jogalany a vállalati telekommunikáció piacán folytathat a Lync-termékek és a Skype széles ügyfélköre közötti kizárólagos vagy preferenciális átjárhatóság létrehozásával. E stratégia lehetővé tenné az új jogalany számára, hogy a Lync-t az egyetlen, az ügyfeleikkel és más vállalatok képviselőivel kapcsolatot tartani kívánó nagyobb vállalati felhasználók növekvő keresletének kielégítésére képes termékként pozícionálja. E tekintetben az új jogalany a Microsoft korábbi kizáró magatartásához hasonlóan erőfölényét érvényesíthetné a vállalati kommunikáció piacához kapcsolódó piacokon, valamint egyesíthetné a Lync-re vonatkozó ajánlatát más Microsoft termékekkel. Azáltal, hogy e stratégiát nem vizsgálta meg alaposabban, és figyelmen kívül hagyta e növekvő keresletet, a Bizottság nem indokolta megfelelően határozatát, és több hibát is elkövetett a lakossági és a vállalati piac közötti kapcsolat értékelésekor, miközben a Skype a vállalati piacon már jelen is van.

101 A felperesek elsősorban azt vitatják, hogy az új jogalany ne lenne képes a piac lezárására. A releváns kérdés nem az, hogy a Skype a telefonos ügyfélszolgálatok igényeire szabott termék-e, hanem az, hogy az új jogalany képes-e megváltoztatni az átjárhatóság mértékét a saját szolgáltatásai és termékei javára. Márpedig a Bizottság a megtámadott határozat 143. pontjában elismerte, hogy ez a helyzet áll fenn.

102 Másodsorban a felperesek szerint a Bizottság ugyancsak tévedett az új jogalanynak a piac lezárására vonatkozó szándékát illetően. A Bizottság e késztetés értékelését hibás előfeltevésekre alapozta. Nem arról a kérdésről van szó, hogy a Skype elengedhetetlen termék-e, hanem arról, hogy a Skype és a Lync egyesítése ez utóbbit elengedhetetlenné tenné a Skype széles felhasználói körének eléréséhez, ezáltal elengedhetetlen termékké válna azon vállalati telekommunikációs ügyfelek igényeinek kielégítéséhez, amelyek a Skype felhasználókkal kívánnak kapcsolatba lépni. A Skype-pal való átjárhatóság hiányában a Lync versenytársainak nem volna más valós lehetősége. Így az a tény, hogy a Skype letölthető alkalmazásként ingyenes marad, nem ad választ a Skype és a Lync közötti preferenciális átjárhatóság okozta aggályra. Ráadásul a Bizottság saját maga állapította meg a beavatkozó részvételével folyó más ügyek kapcsán, hogy a felhasználók általában vonakodnak több, azonos célú szoftver letöltésétől. Végül a felperesek azzal érvelnek, hogy a Bizottság semmiféle figyelmet nem fordított azon indokokra, amelyek a beavatkozót arra vezették, hogy 8,5 milliárd USD-t ajánljon a Skype megszerzése érdekében, amely pontosan a Skype és a Lync közötti privilegizált kapcsolat létrehozására irányul, figyelmen kívül hagyva többek között a beavatkozó bizonyos képviselőinek nyilatkozatait. E mulasztás különösen meglepő, tekintettel annak előzményeire. E vállalkozást ugyanis már több alkalommal elmarasztalták kizárásra irányuló magatartás miatt, és továbbra is gátolni fogja termékeinek a versenytárs termékekkel való átjárhatóságát.

103 Harmadsorban a felperesek szerint a kizárásra irányuló stratégia hatásainak elemzése mérlegelési hibákat tartalmaz. A Bizottság nem csupán alábecsülte a közigazgatási eljárás idején azt a jelentőséget, amellyel a Lync bírt a vállalati telekommunikáció piacán, hanem figyelmen kívül hagyta azt a tényt is, hogy a Lync-et a Windows Server operációs rendszerrel és más Microsoft termékekkel együtt kínálják, amelyek tekintetében az új jogalany erőfölényben van. Végül a Lync és a Skype közötti preferenciális átjárhatóság létrehozása rendkívül káros volna azon piacokra, amelyeket hálózati hatások jellemeznek.

104 A Bizottság és a beavatkozó szerint a felperesek érvei nem megalapozottak.

105 Második jogalapjuk alátámasztására a felperesek lényegében két kifogásra hivatkoznak.

106 Az első kifogás az EUMSZ 296. cikken alapuló indokolási kötelezettség megsértésre vonatkozik. A felperesek szerint a megtámadott határozat nem ad választ a Cisco és más érdekeltek által a közigazgatási eljárásban előadott azon érvekre, amelyek az új jogalany részéről várható, kizárásra irányuló stratégiára vonatkoztak.

107 A második jogalap arra vonatkozik, hogy a Bizottság nyilvánvaló mérlegelési hibát követett el az előző pontban említett versenyjogi aggályok figyelmen kívül hagyásával. A felperesek szerint a Bizottság nem vette tekintetbe az összefonódásból fakadó konglomerátumhatásokat. A Bizottság többek között figyelmen kívül hagyta az új jogalany arra való képességét és késztetését, hogy a lakossági telekommunikáció piacán meglévő helyzetét kihasználva torzítsa a versenyt a vállalati telekommunikáció piacán.

– Az indokolásról

108 Az állandó ítélkezési gyakorlatból következik, hogy az EUMSZ 296. cikkben előírt indokolásnak igazodnia kell a szóban forgó jogi aktus természetéhez, valamint abból világosan és egyértelműen ki kell tűnnie a jogi aktust kibocsátó intézmény érvelésének oly módon, hogy az érdekeltek megismerhessék a meghozott intézkedés indokait, a hatáskörrel rendelkező bíróság pedig gyakorolhassa felülvizsgálati jogkörét (a fent hivatkozott Bertelsmann és Sony Corporation of America kontra Impala ügyben hozott ítélet 166. pontja). E tekintetben azon határozatok indokolásában, amelyeket a versenyszabályok alkalmazásának biztosítása érdekében hoz, a Bizottság nem köteles megvitatni minden érvet, amelyet az érdekeltek a kérelmük alátámasztására felhoznak. Elegendő azokat a tényeket és jogi megfontolásokat ismertetnie, amelyek a határozat főbb tartalmi elemei vonatkozásában különös jelentőséggel bírnak (lásd a Törvényszék T-114/92. sz., BEMIM kontra

Bizottság ügyben 1995. január 24-én hozott ítéletének [EBHT 1995., II-147. o.] 41. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot). Azt a kérdést, hogy valamely jogi aktus indokolása megfelel-e az említett 296. cikk követelményeinek, nem csupán az indokolás szövege alapján kell eldönteni, hanem egyben összefüggéseinek és a szabályozás tárgyára vonatkozó valamennyi jogszabálynak az alapulvételével (a Bíróság C-367/95. P. sz., Bizottság kontra Sytraval és Brink's France ügyben 1998. április 2-án hozott ítéletének [EBHT 1998., I-1719. o.] 63. pontja; a C-42/01. sz., Portugália kontra Bizottság ügyben 2004. június 22-én hozott ítélet [EBHT 2004., I-6079. o.] 66. pontja, és a C-390/06. sz. Nuova Agricast ügyben 2008. április 15-én hozott ítélet [EBHT 2008., I-2577. o.] 79. pontja).

109 Hasonlóképpen az ilyen határozat indokolása pontossága mértékének arányosnak kell lennie a vonatkozó lehetőségekkel, és azon technikai feltételekkel vagy határidővel, amelyek között, illetve amelyen belül meg kell hozni (lásd a 16/65. sz. Schwarze-ügyben 1965. december 1-jén hozott ítéletet [EBHT 1965., 1081., 1096. és 1097. o.], valamint a C-350/88. sz., Delacre és társai kontra Bizottság ügyben 1990. február 14-én hozott ítélet [EBHT 1990., I-395. o.] 16. pontját). Következésképpen a Bizottság nem sérti meg az indokolási kötelezettségét akkor, ha határozatában nem ad pontos indokolást az összefonódás néhány olyan szempontjának értékelését illetően, amely nyilvánvalóan nem kapcsolódik oda, nincs jelentősége, vagy egyértelműen másodlagos az összefonódás értékeléséhez (a fent hivatkozott Bizottság kontra Sytraval és Brink's France ügyben hozott ítélet 64. pontja, és a fent hivatkozott Bertelsmann és Sony Corporation of America kontra Impala ügyben hozott ítélet 167. pontja). Az ilyen követelmény ugyanis nehezen lenne összeegyeztethető a gyorsaságra és rövid eljárási határidőre vonatkozó követelménnyel, amelynek a Bizottságnak eleget kell tennie az összefonódások ellenőrzésére vonatkozó jogköre gyakorlásakor, amely követelmény az ezen összefonódások ellenőrzésére vonatkozó eljárás sajátos körülményei közé tartozik (a fent hivatkozott Bertelsmann és Sony Corporation of America kontra Impala ügyben hozott ítélet 167. pontja).

110 Ebből következik, hogy a Bizottság nem köteles a közigazgatási eljárásban a felek és harmadik személyek által előterjesztett összes érvre választ adni, sem az ezen érvek értékelésére vonatkozó pontos indokolással szolgálni.

111 A jelen ügyben a Bizottság a megtámadott határozat 213–221. pontjában választ adott a Cisco és más érintettek érveire. Igaz, hogy ez az indokolás tömör, azonban a jelen ügy sajátos körülményeire tekintettel nem ellentétes az EUMSZ 296. cikkel.

112 Meg kell ugyanis jegyezni, hogy a Bizottság megemlíti a harmadik felektől származó észrevételek viszonylag nagy számát, amelyeket viszonylag rövid időn belül kellett megvizsgálnia. Ráadásul a Cisco által a közigazgatási eljárásban előadott, a konglomerátumhatásra vonatkozó elmélet összetett és elvont (lásd a lenti 124–127. pontot), noha a konglomerátumot alkotó összefonódások általában nem járnak versenyjogi aggályokkal (lásd a lenti 115. és 116. pontot).

113 Ilyen körülmények között túlzás volna azt elvárni, hogy a megtámadott határozat a konglomerátumhatás elméletének elemzését alátámasztó minden egyes szempontról részletesebb ismertetést tartalmazzon. A Bizottság tehát megelégedhetett azzal, hogy röviden válaszol a Cisco érveire, főleg azért, mert a Cisco tökéletesen megérthette a Bizottság érvelését, ahogyan arról a jelen kereset is tanúskodik.

114 Következésképpen a második jogalap első részét mint megalapozatlant el kell utasítani.

– A nyilvánvaló mérlegelési hiba létéről

115 Annak érdekében, hogy pontosítsa a 139/2004 rendelet 2. cikkében szereplő értékelési szempontokat a konglomerátumhatást létrehozó összefonódások terén, a Bizottság közzétette a nem horizontális összefonódásoknak a vállalkozások közötti összefonódások ellenőrzéséről szóló tanácsi rendelet alapján

történő értékeléséről szóló iránymutatást (HL 2008. C 265., 6. o.). Ezen iránymutatás (11) és (92) bekezdéséből kitűnik, hogy ez a fajta összefonódás nem versengő vállalkozásokat érint, így a horizontális összefonódásoknál kisebb valószínűséggel támaszt versenyjogi aggályokat. Emellett az érintett feleknél hatékonyságjavulást tehet lehetővé.

116 Mindazonáltal a konglomerátumhatást létrehozó összefonódások bizonyos körülmények között versenyjogi aggályokat vethetnek fel. Ez előfordulhat többek között akkor, ha az összefonódás lehetővé teszi az új jogalany számára, hogy kizárásra irányuló stratégiát folytasson. A nem horizontális összefonódásoknak a vállalkozások közötti összefonódások ellenőrzéséről szóló tanácsi rendelet alapján történő értékeléséről szóló iránymutatás (93) bekezdése szerint a piac lezárása akkor jöhet létre, ha a kapcsolódó piacokon együttesen forgalmazott termékek révén az összefonódással létrejött vállalkozás képes és motivált lehet arra, hogy az egyik piacon fennálló erős piaci helyzetét átvigye a másikra annak lezárása érdekében. Az ítélkezési gyakorlat szerint ennek a másik piacon létrejövő hatásnak a közeljövőben előre láthatónak kell lennie ahhoz, hogy az összefonódás a 139/2004 rendelet szerinti versenyjogi problémát okozzon (a Törvényszék T-5/02. sz., Tetra Laval kontra Bizottság ügyben 2002. október 25-én hozott ítéletének [EBHT 2002., II-4381. o.] 148–153. pontja).

117 Az ilyen konglomerátumhatással kapcsolatban az ítélkezési gyakorlat megállapította, hogy a Bizottság által a valamely összefonódást a közös piaccal összeegyeztethetetlennek nyilvánító határozat szükségességének alátámasztására előadott bizonyítékok minősége különösen fontos. A konglomerátum jellegű összefonódás értékelése ugyanis a jövőre vonatkozó elemzésen alapul, amelyben egyrészt egy hosszabb jövőbeli időszak elteltének figyelembevétele, másrészt a hatékony verseny jelentős korlátozásához szükséges erőfölény kiterjesztése arra utalnak, hogy az ok-okozati összefüggések nehezen érzékelhetők, kétségesek és nehezen megállapíthatók (a fent hivatkozott Bertelsmann és Sony Corporation of America kontra Impala ügyben hozott ítélet 50. pontja, valamint lásd ebben az értelemben a fent hivatkozott Tetra Laval ügyben hozott ítélet 44. pontját).

118 Emlékeztetni kell arra is, hogy a Bizottság kizárólag akkor nyilváníthat valamely összefonódást a belső piaccal összeegyeztethetetlennek, ha a verseny jelentős akadályozása az összefonódás közvetlen és azonnali következménye. A létrejövő jogalany jövőbeni döntéseiből eredő ilyen akadály akkor tekinthető az összefonódás közvetlen és azonnali következményének, ha e jövőbeni magatartást a piac jellemzőinek és szerkezetének átrendezése tette lehetővé és gazdaságilag ésszerűvé (a Törvényszék T-342/99. sz., Airtours kontra Bizottság ügyben 2002. június 6-án hozott ítéletének [EBHT 2002., II-2585. o.] 58. pontja, lásd ebben az értelemben a fent hivatkozott Gencor kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 94. pontját).

119 A jelen ügyben a felperesek többek között azt kifogásolják, hogy az új jogalanynak lehetősége lesz a lakossági telekommunikáció piacán a verseny Lync javára történő torzítására azáltal, hogy preferenciális átjárhatóságot biztosít e termék és a Skype – azaz e kommunikációs szoftver széles felhasználói bázisa – között.

120 Igaz, ezen átjárhatóság a megtámadott határozat elfogadásának időpontjában még nem volt biztosítva, és annak megvalósítása viszonylag hosszú és összetett fejlesztőmunkát igényelt. A beavatkozó által nyújtott információk alapján – amelyeket a felperesek nem vitattak –, a Lync és a Skype közötti informatikai híd létrehozása csupán 2013 végén fejeződne be. Ráadásul, még ha feltételezzük is, hogy e munka a kitűzött határidőn belül véget ér, az új jogalanynak még gondoskodnia kellene az új terméknek az érdekelt vállalati ügyfelek számára való forgalomba hozataláról. E kereskedelmi lépésre tehát 2014 folyamán kerülne sor. Végül ahhoz, hogy azon versenykorlátozó hatások, amelyektől a felperesek tartanak, ugyanezen évben be tudjanak következni – tekintve, hogy a Bizottság a határozat elfogadását követő hároméves időszakra hivatkozott –, még arra is szükség volna, hogy e lépést olyan mértékű kereskedelmi siker koronázza, amely szinte azonnal a Lync javára billenti a vállalati telekommunikáció piacát, ezáltal lehetővé teszi az új jogalany számára a piac lezárását. E kereskedelmi

siker a piaci szereplők helyzetének jelentős megváltozását foglalná magában, és többek között azt jelentené, hogy a Lync részesedése a vállalati telekommunikáció piacán, amely 2011-ben 16%-os volt, jelentősen növekedjen a Cisco részesedéséhez képest, amely ugyanazon évben 32%-os volt.

121 Tehát a piaclezárás hatása, amelytől a felperesek tartanak, egy sor olyan tényezőtől függ, amelyről nem bizonyos, hogy a kellően közeli jövőben bekövetkezik ahhoz, hogy az összefonódás hatásainak jövőre vonatkozó elemzése ne váljon puszta spekulációvá (lásd a fenti 116. pontot). E tekintetben, ahogyan az már a fenti pontban szerepelt, a Bizottság a határozat elfogadását követő hároméves időszakra hivatkozott. Ezen időtartam, amelyet a felperesek nem vitattak, viszonylag hosszú, amikor az alapügyben szereplőhöz hasonlóan olyan új technológia piacáról van szó, amelynek innovációs ciklusa viszonylag rövid. Végül a felperesek érvelése nem csupán jövőbeni és bizonytalan eseményeken alapul, hanem figyelmen kívül hagyja annak lehetőségét is, hogy az új jogalany versenytársai kereskedelmi politikájukat és technológiájukat úgy módosítják, hogy megelőzzék vagy meghiúsítsák az esetleges, kizárásra irányuló stratégiát.

122 Ennélfogva meg kell állapítani, hogy a felperesek által bejelentett, a piac lezárására vonatozó hatások túlságosan bizonytalanok ahhoz, hogy azokat az összefonódás közvetlen és azonnali következményének lehessen tekinteni.

123 Ráadásul, még ha azon negatív hatásokat, amelyektől a felperesek tartanak, az összefonódás következményének lehetne is tekinteni, az a fent kifejtett okok miatt nem állapítható meg, hogy a Bizottság nyilvánvaló mérlegelési hibát követett el, amikor nem állapította meg az összefonódás belső piaccal való összeegyeztethetőségére vonatkozó komoly kétségek fennállását.

124 Elsősorban az új jogalanynak a piac lezárására vonatkozó képességét illetően rá kell mutatni, hogy a felperesek által az új jogalany versenyelőnyére vonatkozóan adott magyarázatok túlságosan általánosak. Úgy tűnik, hogy szerintük a Lync és a Skype felhasználói körének egyesítése révén az új jogalany kezébe a vállalati telekommunikáció piacán kereskedelmi ütőkártya kerülne. Ezen egyesítés ugyanis lehetővé tenné a vállalati felhasználók számára, hogy többek között vizuális úton kommunikációt folytassanak ügyfeleikkel és más szakmai partnereikkel, mint amilyenek a szállítók és kiskereskedők, akik ugyanazon szoftvert használják, mint amelyet a vállalaton belüli kommunikáció során alkalmaznak.

125 A felperesek azonban semmiféle kézzelfogható bizonyítékot nem szolgáltatnak az ilyen termék iránti kereslet létezésére, mértékére, vagy fejlődésére vonatkozóan. A felperesek azon információra utalnak, amelyet a Cisco a közigazgatási eljárásban nyújtott a Bizottságnak, amely információ néhány olyan nagyobb vállalkozás nevének vagy szektornak a megemlítésére szorítkozik, amelyek a Skype felhasználókkal szeretnének kapcsolatba lépni, annak pontosítása nélkül azonban, hogy ezen óhaj a Lync és a Skype egyesítésével létrejövő jövőbeni terméket érint-e. A beavatkozó ezzel szemben konkrét bizonyítékokkal szolgált arra vonatkozóan, hogy a Lync ügyfelei nem érdeklődnek azonnali üzeneteket használó kommunikációs eszköz iránt.

126 Másodsorban, noha valós és jelentős kereslet mutatkozik az olyan kommunikációs eszköz iránt, amely a Lync és a Skype egyesítésével jön létre, a felperesek nem fejtették ki, hogy a vállalati felhasználók miért kívánnának kapcsolatba lépni a Skype felhasználókkal. A felperesek arra szorítkoznak, hogy a Skype széles felhasználói körére és a jogalanynak a vállalati telekommunikáció, és különösen a Windows alatt működő PC-ken folytatott videokommunikáció piacán fennálló erőfölényére hivatkoznak. Így a Bizottság helyesen jegyezte meg, hogy az egyesített kommunikációs eszköz iránt esetleg érdeklődő vállalkozások elsősorban a saját termékeik és szolgáltatásaik fogyasztóival kívánnak kapcsolatba lépni, és nem a Skype felhasználóival. Márpedig nem egyértelmű, hogy e felhasználók a Lync és a Skype egyesítésével létrejövő terméket esetleg megvásárló vállalkozások jelenlegi vagy potenciális ügyfelei, az pedig még kevésbé, hogy e felhasználók vizuális kapcsolatot kívánnak-e teremteni ugyanezen vállalkozásokkal.

127 Másfelől azt feltételezve, hogy a Skype felhasználói kereskedelmileg érdekes fogyasztói csoportot alkotnak, a Skype nem teszi lehetővé a vállalkozások számára, hogy aktívan kapcsolatot keressenek velük. Ugyanis, ahogyan arra a Bizottság és a beavatkozó felhívta a figyelmet, előzetes engedélyük nélkül nem lehetséges kapcsolatba lépni a rendszerint álnevet használó Skype-felhasználókkal. Fordított esetben, vagyis ha a Lync és a Skype egyesítésével létrejövő termék iránti kereskedelmi érdeklődés azon alapul, hogy a Skype felhasználói kapcsolatba tudjanak lépni a nekik termékeket értékesítő és szolgáltatásokat nyújtó vállalkozásokkal, a felperesek semmiféle pontosabb információt nem adnak arról, hogy ezen integrált termék milyen kereskedelmi előnyt nyújt a vállalkozások és fogyasztók közötti más kommunikációs formákhoz képest, mint amilyen a hagyományos telefonhívás. A Bizottság és a beavatkozó ugyanis helyesen jegyzi meg, hogy e más kommunikációs módok léte miatt nehezen hihető, hogy a Lync és a Skype egyesítésével létrejövő termék elengedhetetlenné válik a fogyasztóikkal kommunikálni kívánó vállalkozások számára. Azt is meg kell jegyezni, hogy a Skype-alkalmazás hozzáférhető és letölthető marad az összefonódást követően, így minden vállalkozás lehetővé tudja tenni ügyfelei számára, hogy Skype-on vegyék fel vele a kapcsolatot, ha termékein, hirdetéseiben vagy internetes oldalán megjelöli a Skype-azonosítóját. Ahhoz, hogy a Skype felhasználóival kommunikáljon, nem szükséges, hogy a vállalkozás rendelkezzen a Lync és a Skype egyesítésével létrejövő termékkel.

128 Harmadsorban abban az esetben, ha a Lync és a Skype egyesítésével létrejövő termék valós kereskedelmi előnyt biztosítana az új jogalany számára, e jogalany továbbra sem volna képes arra, hogy kiszorításra irányuló stratégiát folytasson. Egyrészt az első jogalap elemzéséből következik, hogy az összefonódás a lakossági telekommunikáció piacán nem támaszt komoly kétségeket a belső piaccal való összeegyeztethetőségét illetően. Másrészt, ahogyan az a fenti 121. pontban szerepel, a Lync versenytársainak, köztük a Ciscónak, továbbra is elegendő idő áll rendelkezésére ahhoz, hogy az új jogalany által esetleg követni kívánt, a piac lezárására irányuló stratégiát meghiúsító kereskedelmi politikát dolgozzon ki. A versenytársak ugyanis módosíthatják áraikat, termékeik minőségét vagy felhasználhatóságát, vagy akár más lakossági telekommunikációs szolgáltatókhoz fordulhatnak, mint amilyen a Facebook, a Twitter vagy a Google. E tekintetben meg kell jegyezni, hogy számos vállalkozás már csatlakozott e hálózatokhoz, ahogyan azt a beavatkozó meg is jegyezte.

129 A felperesek nem vitathatják az új jogalany gyenge piaci erejét a megtámadott határozat 143. pontjára hivatkozva, amelyben a Bizottság elismerte a Microsoft azon képességét, hogy más piacokon kizárásra irányuló stratégiát folytasson. E pont ugyanis nem a vállalati telekommunikáció piacára vonatkozik, hanem a lakossági telekommunikáció piacára, és különösen az új jogalany azon lehetőségére, hogy a Microsoft más termékeit, többek között a Windowst, a Windows Internet Explorert vagy a Microsoft Office-t a Skype-pal ötvözze.

130 Emellett a felperesek semmiféle olyan bizonyítékot nem mutattak be, amely alátámasztaná, hogy az új jogalany képes kizárásra irányuló stratégiát folytatni azon a piacon, amelyre a felperesek utalnak.

131 Másodsorban az új jogalanynak az ilyen stratégia folytatására vonatkozó késztetését illetően, emlékeztetni kell arra, hogy a felperesek semmiféle konkrét bizonyítékot nem mutattak be arra vonatkozóan, hogy e stratégia milyen előnnyel járna az új jogalany számára. A felperesek csupán a Skype széles felhasználói körére, az ügylet 8,5 milliárd USD-t kitevő értékére, a Microsoft elnök-vezérigazgatójának bizonyos nyilatkozataira és a Microsoft kizárásra irányuló korábbi magatartására hivatkoznak.

132 Márpedig a Skype és a Lync egyesítésével létrejövő termék iránti kereslet tényleges voltára, mértékére és jellegére vonatkozó bármely információ hiányában nehéz, sőt akár lehetetlen értékelni, hogy valamely kizárásra irányuló stratégia hasznot hozna-e az új jogalanynak. Ráadásul, mivel a Skype bármely felhasználó által letölthető szoftver marad, nehéz választ adni arra a kérdésre, hogy e vállalkozások előnyben részesítenék-e az integrált terméket a versenytárs vállalati telekommunikációs rendszer és a Skype letöltésének kombinációjához képest. A lakossági telekommunikáció piacától

eltérő más piacokra vonatkozó korábbi kereskedelmi tevékenységre, az ügylet értékére és a Microsoft egyes képviselőinek általános jellegű kereskedelmi nyilatkozataira vonatkozó hivatkozás nem orvosolja e hiányosságokat.

133 Nincs tehát olyan kézzelfogható tényező, amely annak megállapítását tenné lehetővé, hogy az új jogalany a piac lezárására irányuló stratégia folytatására volna ösztönözve.

134 Harmadsorban az ilyen stratégia árakra és választékra gyakorolt globális hatásait illetően emlékeztetni kell arra, ahogyan azt a beavatkozó és a Bizottság tette, hogy noha a Lync jelenléte jelentős a vállalati telekommunikáció piacán, azonban csekélyebb a versenytársakénál és különösen a Ciscóénál. Mivel a stratégia végrehajtása évekig tartana (lásd a fenti 120. és 121. pontot), a megtámadott határozat elfogadásának időpontjában nem volt előre látható, hogy az ilyen stratégia a versenyhelyzet Lync javára történő megfordításával járhat-e a megtámadott határozat elfogadását követő években.

135 Az a tény, hogy a Lync-t más Microsoft termékekkel együtt értékesíthetik, nem változtat e megállapításon, mivel az ilyen értékesítési stratégia nem függ a megtámadott határozattal érintett összefonódástól.

136 Következésképpen a Bizottság nem követett el nyilvánvaló hibát a konglomerátumhatásnak a vállalati telekommunikáció piacára vonatkozó értékelésekor.

137 A második jogalap második részét tehát mint megalapozatlant el kell utasítani, így a második jogalapot teljes egészében el kell utasítani.

138 A fentiek alapján a megtámadott határozat megsemmisítésére irányuló kérelmet el kell utasítani.

139 Végül a kérelem első részében a felperesek lényegében azt kérik, hogy a Törvényszék pervezető intézkedések keretében kötelezze a Bizottságot arra, hogy nyújtsa be a Törvényszékhez a közte és az ügyletben részt vevő felek közötti, átjárhatóságra vonatkozó esetleges kötelezettségvállalásokkal kapcsolatos tárgyalásokra vonatkozó dokumentumokat. Mivel a fenti megfontolásokból az következik, hogy a Bizottság nem követett el nyilvánvaló mérlegelési hibát az összefonódásnak a 139/2004 rendelet 6. cikke alapján történő jóváhagyásakor, a jelen kereset keretében már nem szükséges megvizsgálni azt a kérdést, hogy a Bizottság folytathatott-e esetleg tárgyalásokat az átjárhatóságra vonatkozó kötelezettségvállalásokról. A Törvényszék következésképpen megállapítja, hogy nem szükséges elrendelni a kereseti kérelmek első részében szereplő pervezető intézkedést.

A költségekről

140 Az eljárási szabályzat 87. cikkének 2. §-a alapján a Bíróság a pervesztes felet kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte. Mivel a felperesek pervesztesek lettek, a Bizottság és a beavatkozó kérelmének megfelelően kötelezni kell őket a költségek viselésére.

A fenti indokok alapján

A TÖRVÉNYSZÉK (negyedik tanács)

a következőképpen határozott:

1) A Törvényszék a keresetet elutasítja.

2) A Cisco Systems Inc. és a Messagenet SpA maguk viselik saját költségeiket, valamint kötelesek viselni az Európai Bizottságnál és a Microsoft Corporationnél felmerült költségeket.

Papasavvas van der Woude Wetter

Kihirdetve Luxembourgban, a 2013. december 11-i nyilvános ülésen.

Aláírások

Tartalomjegyzék

A jogvita alapjául szolgáló tényállás . . . 2

Az eljárásban részt vevő felek . . . 2

A közigazgatási eljárás . . . 2

A megtámadott határozat tartalma . . . 2

Az eljárás és a felek kérelmei . . . 3

A jogkérdésről . . . 5

Az elfogadhatóságról . . . 5

Az ügy érdeméről . . . 7

A Bizottság általi bizonyítás követelményeiről és a bírósági felülvizsgálat intenzitásáról . . . 7

Az összefonódásnak a lakossági telekommunikáció piacára gyakorolt horizontális hatásaira vonatkozó, első jogalapról . . . 9

– A piaci részesedésről . . . 10

– A hálózati hatásokról . . . 12

– A versenyben okozott kárról . . . 13

Az összefonódásnak a vállalati telekommunikáció piacára gyakorolt konglomerátumhatásaira vonatkozó, második jogalapról . . . 15

– Az indokolásról . . . 16

– A nyilvánvaló mérlegelési hiba létéről . . . 17

A költségekről . . . 21